

**Звіт про громадське та експертне обговорення
проекту висновків та рекомендацій за результатами
Аналітичного дослідження з наданням висновків та рекомендацій
органам державної влади, спрямованого на вдосконалення процедур
прийняття рішень у сфері формування державної політики у законодавчій
та виконавчій владі**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Національне агентство України з питань державної служби.

2. Зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення:

Відповідно до підпункту 2.2.4.1.2 Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки для громадського та експертного обговорення виносився проект висновків та рекомендацій за результатами Аналітичного дослідження з наданням висновків та рекомендацій органам державної влади, спрямованого на вдосконалення процедур прийняття рішень у сфері формування державної політики у законодавчій та виконавчій владі (далі – аналітичне дослідження).

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Громадське обговорення проводилося у формі:

публічного громадського обговорення на засіданні робочої групи щодо організації дослідження та підготовки рекомендацій органам виконавчої влади з питань проведення консультацій зі стейкхолдерами (наказ Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу від 21 червня 2023 року №16 (зі змінами)) (02 квітня 2024 року), на засіданні Науково-експертної ради Вищої школи публічного управління (03 квітня 2024 року), під час зустрічі з експертами Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS); електронних консультацій.

Аналітичне дослідження з проектом висновків та рекомендацій опубліковано 08 квітня 2024 року на офіційних вебсайтах та сторінках у соціальних мережах Національного агентства України з питань державної служби, Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу та Вищої школи публічного управління.

Пропозиції та коментарі приймалися на офіційну електронну пошту Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу: center@center.gov.ua.

Під час громадського обговорення були отримані пропозиції та зауваження від членів робочої групи щодо організації дослідження та підготовки рекомендацій органам виконавчої влади з питань проведення консультацій зі стейкхолдерами, Науково-експертної ради Вищої школи публічного управління, а також експертів Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS) та Національного лісотехнічного університету України.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Національного агентства України з питань державної служби під час громадського обговорення:

Пропозиції та зауваження, що надійшли до Національного агентства України з питань державної служби під час громадського обговорення стосувалися, зокрема:

- врахування у висновках та рекомендаціях за результатами аналітичного дослідження пропозицій Мін'юсту, Секретаріату Кабінету Міністрів України, проектів та програм міжнародної технічної допомоги у сфері доброчесності та протидії корупції, результатів громадського обговорення;

- посилення інституційної спроможності органів державної влади щодо аналітичного та консультативного забезпечення процесу прийняття рішень у сфері формування державної політики;

- налагодження інфраструктури відкритих даних у центральних органах виконавчої влади;

- покращення комунікації органів державної влади з експертним та науковим середовищем.

Рішенням Науково-експертної ради Вищої школи публічного управління аналітичне дослідження з проектом висновків та рекомендацій схвалено одноголосно.

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Пропозиції та зауваження, що надходили під час громадського та експертного обговорення опрацьовано та частково враховано.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

опрацювання пропозицій та зауважень до проекту виносився проекту висновків та рекомендацій за результатами Аналітичного дослідження з наданням висновків та рекомендацій органам державної влади, спрямованого на вдосконалення процедур прийняття рішень у сфері формування державної політики у законодавчій та виконавчій владі

№	Положення проекту висновків та рекомендацій	Пропозиція		Враховано/ не враховано/ знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
		Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
1.	До змісту висновків та рекомендацій	Підготувати висновки та рекомендації за результатами дослідження з урахуванням пропозицій Мін'юсту, СКМУ, проектів та програм міжнародної технічної допомоги у сфері доброчесності та протидії корупції, результатів громадського обговорення.	Робоча група щодо організації дослідження та підготовки рекомендацій органам виконавчої влади з питань проведення консультацій зі стейкхолдерами	Враховано.	Відповідні пропозиції враховано. Спосіб врахування подано нижче в цій таблиці.
2.	До змісту рекомендацій	Врахувати у висновках та рекомендаціях можливість посилення комунікації органів державної влади з експертним та науковим середовищем, зокрема шляхом створення платформи для	Науково-експертна рада Вищої школи публічного управління	Враховано.	Зазначену інформацію уже враховано у рекомендаціях 1, 7.

		залучення представників наукової та експертної спільноти для участі у процесі підготовки пропозицій до формування державної політики.			
3.	До змісту висновків та рекомендацій	Передбачити налагодження інфраструктури відкритих даних у центральних органах виконавчої влади.	Науково-експертна рада Вищої школи публічного управління	Враховано.	Зазначену інформацію уже враховано у висновку 16 та рекомендаціях 1-6, які стосуються саме налагодження інфраструктури відкритих даних.
4.	До змісту рекомендацій	З метою посилення спроможності органів влади щодо аналітичного забезпечення прийняття рішень у сфері формування державної політики рекомендується передбачити не тільки організацію професійного навчання державних службовців з питань аналізу політики, а й посилення інституційної спроможності органів державної влади, зокрема удосконалення процедури відбору кандидатів на зайняття відповідних посад, шляхом встановлення спеціальних вимог до рівня професійної компетентності кандидатів у сфері аналізу політики.	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Враховано.	Додано рекомендацію 13, що стосується посилення інституційної спроможності органів державної влади щодо аналітичного та консультативного забезпечення прийняття рішень у сфері формування державної політики.

5.	До змісту дослідження	Інституції ЄС проводять консультації і готують аналітичні документи на наднаціональному рівні. У свою чергу представлено аналітичне дослідження проведене на національному рівні.	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Не враховано.	У дослідженні представлено досвід не тільки інституцій ЄС, але і національних органів влади країн ЄС. Досвід інституцій ЄС представлено з метою порівняння окремих питань підготовки аналітичних та консультаційних документів та проведення консультацій зі стейкхолдерами на національному та наднаціональному рівнях. Водночас завданням 2.2.4.1.1. Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки предметом цього дослідження визначено саме аналіз: номенклатури та вимог до структури та змісту аналітичних і консультаційних документів інституцій ЄС, а також практики інституцій ЄС щодо проведення консультацій із стейкхолдерами.
6.	До змісту дослідження	Органи влади європейських країн залучають сторонні консультаційні та аналітичні компанії для проведення досліджень та аналізу політики (віддають на аутсорсинг). Таким чином досягається незалежність та	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Враховано.	Аналітичне дослідження доповнено відповідною інформацією, а саме: розділ 1 доповнено відповідними матеріалами; висновок 3 та рекомендацію 7 викладено у

		неупередженість оцінки політики, що виключає вплив суб'єктивних факторів на результати аналізу.			новій редакції.
7.	До висновку 5	Відповідно до висновку № 5 основними джерелами інформації під час збору даних при підготовці пропозицій щодо формування державної політики є: нормативно-правові акти (97% респондентів), аналітичні документи (86% респондентів), дані із наукових статей (48% респондентів) та довідково-енциклопедичних джерел (43% респондентів). Водночас 82% респондентів вважають, що наявних джерел інформації достатньо для підготовки пропозицій щодо формування державної політики. Висновок сформульовано некоректно: пропозиції щодо формування нової політики ґрунтуються в основному на уже прийнятих нормативно-правових актах.	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Враховано.	Висновок 8 викладено в новій редакції: “8. Основними джерелами інформації під час збору даних при підготовці пропозицій щодо формування державної політики є аналітичні документи (86% респондентів), дані із наукових статей (48% респондентів) та довідково-енциклопедичних джерел (43% респондентів). Майже всі респонденти (97%) зазначають, що розпочинають процес підготовки пропозицій щодо формування державної політики із вивчення та аналізу чинної нормативно-правової бази у сфері регулювання. Водночас 82% респондентів вважають, що наявних джерел інформації достатньо для підготовки пропозицій щодо формування державної політики.”
8.	До змісту дослідження	Рекомендується врахувати у	Експерти Центру	Враховано.	Аналітичне дослідження

		аналітичному дослідженні питання доброчесності під час прийняття управлінських рішень у сфері формування політики.	з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)		доповнено відповідною інформацією, а саме: розділ 3 доповнено відповідними матеріалами; розділ “Загальні висновки” доповнено висновком 2; розділ “Рекомендації” доповнено рекомендацією 11.
9.	До змісту дослідження	Рекомендується висвітлити інформацію щодо комунікацій з громадськістю під час прийняття управлінських рішень у сфері формування політики.	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Враховано.	Зазначене питання уже висвітлено у розділі 3 аналітичного дослідження “Практики інституцій Європейського Союзу щодо проведення консультацій із стейкхолдерами”.
10.	До змісту дослідження та рекомендацій	Дослідження та аналіз політики повинні проводити досвідчені фахівці з використанням сучасних методик організації досліджень та роботи з даними. Це може досягатися шляхом залучення органами державної влади експертів, що спеціалізуються на проведенні досліджень у відповідній сфері державної політики. Наприклад, у Норвегії при міністерствах діють комісії, до складу яких входять експерти з	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Враховано.	Аналітичне дослідження доповнено відповідною інформацією, розділ “Рекомендації” доповнено рекомендацією 13, а рекомендацію 7 викладено в новій редакції.

		різних установ, які забезпечують експертну оцінку щодо окремих питань формування державної політики у відповідній сфері.			
11.	До змісту рекомендацій	Український уряд має розглянути: <ul style="list-style-type: none"> • Створення професійних, добре підготовлених відділів аналізу політики в кожному міністерстві та, якщо можливо, у парламенті, відповідальних за забезпечення аналізу політики на основі даних і доказів та об'єктивної оцінки регуляторного впливу. • Запровадження в школах державного управління та університетах навчальних програм з аналізу політики та аналізу регуляторного впливу. • Перегляд та посилення урядового центру, тобто допоміжної структури, яка обслуговує найвищий рівень виконавчої влади (Офіс Президента та Кабінет Міністрів), щоб забезпечити узгодженість політики та загальне стратегічне 	Експерти Центру з питань доброчесності в оборонному секторі (CIDS)	Враховано.	Розділ “Рекомендації” доповнено рекомендаціями 13, 15, а також рекомендації 10, 14 викладено в новій редакції.

		спрямування галузевої політики. • Переглянути та оцінити чинну законодавчу базу України для розробки політики та оцінки регуляторного впливу.			
12.	До висновку 1	Аналітичне дослідження містить розділ Висновки (стр.6, та 129) пункт 1. Пропонуємо доповнити наведений перелік нормативних актів, які визначають правові рамки формування державної політики, Конституцією України... Пропонуємо додати до переліку актів і норми Кодексу адміністративного судочинства України.	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашник, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування	Враховано.	Висновок 1 викладено у новій редакції.
13.	До висновку 1	Пропозицію на ст.6 <i>«Про те підвищення експертного та професійного рівня фахівців суб'єктів нормотворчої діяльності, відповідальних за</i>	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі	Враховано.	Висновок 1 викладено у новій редакції.

		<p><i>формування державної політики, залишається актуальним»</i></p> <p>пропонуємо посилити у формулюванні: «У зв'язку із постійною зміною законодавства, стрімкими змінами в суспільстві та політико-правовій дійсності, необхідністю актуалізації політики у різних сферах, з метою утримання на стабільному ефективному рівні якість управління щодо створення та реалізації державної політики необхідно забезпечувати постійне навчання фахівців суб'єктів нормотворчої діяльності, відповідальних за формування державної політики, та суб'єктів виконавчої гілки влади відповідальних за виконання державної політики».</p>	<p>проф. Н.Калашник, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування</p>		
14.	До змісту дослідження	<p>З метою досягнення цілей Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки додаткове практичне значення мали б висвітлення в Аналітичному дослідженні таких актуальних для України аспектів: відсутність чіткого алгоритму дій безпосередніх керівників у разі</p>	<p>Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашник, проф. О.Сушинський, проф.</p>	Не враховано.	<p>Алгоритм дій безпосередніх керівників у разі відсутності у них повноважень для вирішення конфлікту інтересів не є предметом цього аналітичного дослідження згідно з пунктом 2.2.4.1.1 Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки.</p>

		відсутності у них повноважень для вирішення конфлікту інтересів, що загострює проблеми у підтримці вільного від корупції середовища в органах законодавчої та виконавчої влади.	А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування		
15.	До змісту дослідження	З метою досягнення цілей Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки додаткове практичне значення мали б висвітлення в Аналітичному дослідженні таких актуальних для України аспектів: яким чином на питання вдосконалення процедур прийняття рішень у сфері формування державної політики у законодавчій та виконавчій владі впливають норми Закону України «Про лобіювання», яким чином можна забезпечити дотримання та практичну реалізацію норм цього закону під час прийняття управлінських рішень та формування політик на різних рівнях управління.	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашник, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування	Не враховано.	Зазначені питання не є предметом цього аналітичного дослідження згідно з пунктом 2.2.4.1.1 Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки. Водночас на виконання пункту 1.3.3.1.1 Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки НАЗК проведено аналітичне дослідження правових механізмів лобіювання, що існують в інших країнах, з метою визначення моделі, яка може бути адаптована у правовій системі України та забезпечить процедуру прозорого впливу на процес прийняття управлінських

					рішень з боку заінтересованих комерційних структур, громадських організацій, об'єднань громадян, окремих осіб.
16.	До змісту дослідження	З метою досягнення цілей Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки додаткове практичне значення мали б висвітлення в аналітичному дослідженні таких актуальних для України аспектів: інструменти цифрового суспільства та застосування потенціалу «штучного інтелекту» для систематизації даних, узагальнення пропозицій щодо формування державної політики у законодавчій та виконавчій владі.	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашник, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування	Враховано	В контексті цього аналітичного дослідження зазначені питання розглянуто у розділі 2.
17.	До змісту дослідження	...практичне значення мало б висвітлення в аналітичному дослідженні механізмів формування доказової політики (зокрема організаційні та фінансові), залучення до збору	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашн	Враховано.	Викладено у рекомендаціях 1, 7.

		аналітичної інформації, яка буде покладена в основу доказової політики, розробки державної політики науковців/наукові/освітні установи.	ик, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування		
18.	До змісту дослідження	...практичне значення мало б висвітлення в аналітичному дослідженні: вдосконалення механізмів збору та оприлюднення актуальних, обґрунтованих статистичних даних вповноваженими суб'єктами, зокрема Держстатом.	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашн ик, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного	Враховано.	Зазначену інформацію в контексті цього дослідження висвітлено у розділі 2. А також рекомендації 1-6 містять пропозиції, зокрема щодо удосконалення збору та оприлюднення статистичних даних вповноваженими суб'єктами, зокрема Держстатом.

			управління та адміністрування		
19.	До змісту дослідження	...практичне значення мало б висвітлення в аналітичному дослідженні: алгоритми комунікації суб'єктів формування державної політики у законодавчій та виконавчій владі з органами місцевого самоврядування з метою врахування інтересів громад.	Група експертів Національного лісотехнічного університету України у складі проф. Н.Калашник, проф. О.Сушинський, проф. А.Ліпенцев, ст. викл. каф. Н.Березовська, аспірант С.Шутяк, які працюють на кафедрі публічного управління та адміністрування	Враховано.	У даному аналітичному дослідженні питання комунікації суб'єктів формування державної політики у законодавчій та виконавчій владі, у тому числі з органами місцевого самоврядування, розглянуто в рамках загальної процедури проведення консультацій зі стейкхолдерами (розділ 3).